

Oslo kommune
Bydel Frogner
Bydelsadministrasjonen

Møteinnkalling

Til: Medlemmer og varamedlemmer i Miljø- og byutviklingskomiteen
Møtegruppe: Miljø- og byutviklingskomiteen
Møtested: Bydelsadministrasjonens lokaler, Sommerrogata 1, 5. et
Møtetid: 11.02.2014, kl 1800
Saksbeh.: Inger Almqvist
Telefon: 23 42 49 32, mob 416 200 76

Medlemmer som ikke kan møte bes selv om å innkalle varamedlem

Åpen halvtime

Dagsorden:

Protokoll fra møte i Miljø- og byutviklingskomiteen 21.01.2014

Sak 26/14 Uranienborg skole, gnr 213, bnr 9 samt Skovveien, gnr 213, bnr 438
BU-sak Bestilling av oppstartmøte
44/14

Sak 27/14 Jacob Aalls gate 28, gnr 215, bnr 136
BU-sak Søknad om bruksendring
45/14

Sak 28/14 Kruses gate 7 og 9, gnr 213, bnr 240 og 243
BU-sak Detaljregulering
46/14 Kunngjøring om offentlig ettersyn

Orienteringssaker:

Orienteringssaker og utrykte vedlegg ligger på bydelens nettside:
www.bydel-frogner.oslo.kommune.no/politikk som vedlegg til innkallingen.
Merk at sakspapirer MIBU er del av sakspapirer BU.

Sak 29/14 Klage på rammetillatelse – Hegdehaugsveien 25
14/122

Sak 30/14 Adressevedtak
14/12

Bydel Frogner
Besøksadresse:
Sommerrogata 1, inngang
Henrik Ibsens gate

Postadresse:
Postboks 2400 Solli
0201 Oslo
E- post: postmottak@bfr.oslo.kommune.no

Telefon: 02 180
Telefaks: 23 42 49 01

Bankkonto: 6004.06.02081
Org. nr. 874 778 702

Sak 31/14   **Rapport T-1540 Erfaringer og eksempler universell utforming – Nasjonalt utviklingsprosjekt for universell utforming i fylker og kommuner**

Utrykt vedlegg

Sak 32/14   **Planinformasjon**
Sykkelvei med fortau mellom Frognerkilen og Norsk Folkemuseum

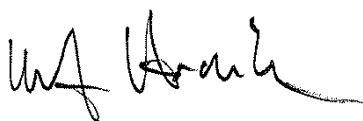
Sak 33/14   **Planinformasjon**
Vestbanetomta – omlegging av VA før bygging av nytt Nasjonalmuseum

Sak 34/14   **Språkrådet - info om stedsnavntjenesten**
BU-sak
62/14

Sak 35/14   **Mulighetsstudier for Vestkorridoren – utstilling DogA, 14.02 – 24.02.2014**

Sak 36/14   **KVU Oslo – Navet**
10/723   **Invitasjon til verksted I: Behov, mål og krav**

Eventuelt

Ulf Hordvik
leder

Inger Almqvist
sekretær

MIBU 29/14

**TORKILDSEN
& CO**

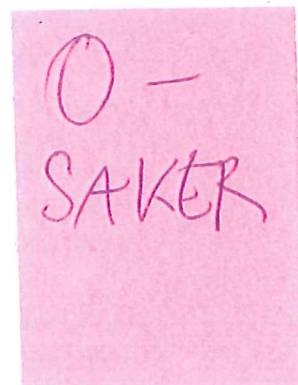
Bydel Frogner
Postboks 2400 Solli
0201 OSLO

Oslo kommune Bydel Frogner Bydelsadministrasjonen	
Dato: 4/1-14	Ark.nr.: 531
Saksbeh.: JAL	Dok.nr.: 1
Saksnr.: 14/122	

Oversendes uten følgeskrivelse

- Etter avtale
- I henhold til Deres brev av _____
- Til orientering
- Til godkjenning
- Til underskrift / videresending
- Vennligst ring
- Ønskes i retur
- Takk for lånet
-

Dato: 3. februar 2014

Plan- og bygningsetaten
Postboks 364 Sentrum
0102 Oslo

Oslo, 3. februar 2014
Ansvarlig advokat: Tone Gjertsen
Vår ref.: 16020-0002-12

**KLAGE PÅ RAMMETILLATELSE - HEGDEHAUGSVEIEN 25 - DERES REF:
201307965**

1. Innledning

Vårt firma bistår som kjent Sameiet Hegdehaugsveien 27, nærmeste nabo til Hegdehaugsveien 25 og eier av gnr. 214 bnr. 91 i Oslo kommune. Vi har tidligere inngitt merknader til nabovarsel i sak 201209255 og 201215003, hvor tiltakshaver ble gitt henholdsvis avslag på ansvarsrett og avslag på søknad om rammetillatelse.

Vi innga også merknader til nabovarsel i denne saken, datert 12. juni 2013, samt tilleggsmerknader datert 6. september 2013. Etter dette ser vi av saksgangen at det er fremsatt en rekke reviderte tegninger, før rammetillatelse til utbygging ble gitt 13. januar 2014.

Etatens vedtak påklages med dette.

Vedtaket påklages på bakgrunn av en rekke forhold. Tiltaket fordrer flere dispensasjoner enn det er grunnlag for å gi etter gjeldende lov, og det er ikke grunnlag for å gi dispensasjon fra reguleringsplanens krav om bebyggelsesplan (detaljregulering) i dette tilfellet.

Berørte naboer har ikke fått anledning til å uttale seg til de endringsforslag som er fremsatt etter nabovarsel opprinnelig ble sendt. Det er heller ikke gitt fritak for nabovarsling i kommunens vedtak. Videre er ikke saken godt nok opplyst, da det ikke er innhentet uttalelser fra Byantikvaren og Frogner bydel. Søknaden og vedtaket mangler også en dispensasjonssøknad for avstand til veiareal.

Vedtaket medfører at det gis flere dispensasjoner fra lov og plan enn det er anledning til, og lider også av saksbehandlingsfeil. Vedtaket må oppheves, og som vi nå har understreket en rekke ganger, må tiltakshaver henvises til en ordinær detaljregulering før utbygging – slik reguleringsplanen krever og slik etaten selv også har anmodet om en rekke ganger.

Vi vil i det videre redegjøre for våre anførsler.

2. Dispensasjoner

Tiltaket forutsetter at det innvilges uforholdsmessig mange dispensasjonssøknader for ett isolert tiltak. Slik vi ser det fordrer tiltaket så vidt mange dispensasjoner, at man er utenfor lovens dispensasjonsadgang, og at reguleringsendring er den eneste farbare vei.

I den forbindelse vises igjen til diverse praksis og teori hvor det fremkommer at dispensasjonsadgangen tilsvarende muligheten for å fatte vedtak om "mindre vesentlig endring" i reguleringsplan etter tidligere lov, se rundskriv T-5/84. Det bemerkes i tillegg at dispensasjonsadgangen er innskjerpet i ny lov.

Tiltaket krever dispensasjon/fritak fra:

- *Kravet om bebyggelsesplan i reguleringsplanens § 3*

Etter reguleringsplanens § 3 skal det foreligge detaljert bebyggelsesplan før byggetillatelse kan gis.

Formålet med en slik bestemmelse er å sikre god planlegging og forsvarlig utbygging, noe som spesielt gjør seg gjeldende ved oppføringen av et helt nytt bygg. Det har formodningen mot seg at det kan innvilges en dispensasjon fra dette kravet for et helt nytt leilighetsbygg, da det nettopp er i slike tilfeller behovet for en bebyggelsesplan gjør seg mest gjeldende.

Det er her viktig å understreke at kravet om bebyggelsesplan gjelder uavhengig av om det omsøkte tiltak fordrer øvrige dispensasjoner fra plan og lov. At gjennomføringen av dette tiltaket forutsetter at det innvilges en rekke andre dispensasjoner, støtter dermed vår oppfatning om at det ikke kan gis dispensasjon fra § 3 i denne saken.

I forbindelse med at forhåndskonferanse ble avholdt, anmodet etaten selv om at det ble innsendt et planinitiativ. Det ble i referat fra forhåndskonferansen uttalt at reguleringsplanens begrensning i volum ville bli vesentlig tilsidesatt dersom tiltaket krevde en dispensasjon fra utnyttelse og etasjeantall, hvilket er tilfellet i denne saken.

I sitt avslag av 25. mars 2013 sier etaten også klart at tiltaket må "gjennom en bredere beslutningsprosess" og anmoder om at tiltaket blir innsendt som planinitiativ. Etaten vurderer det slik at en dispensasjon fra kravet om bebyggelsesplan, vil gjøre at hensynet bak bestemmelsen vesentlig tilsidesettes. Etaten uttaler også at det ikke er gitt at tomten tåler ytterligere utnyttelse, og at en dispensasjon vil kunne medføre konsekvenser for uteoppholdsarealene i kvartalet, parkeringssituasjonen, og de bygde og miljømessige omgivelsene i sin helhet.

I rammetillatelsen har etaten imidlertid ombestemt seg helt i forhold til dette og vurderer det slik at det reviderte tiltaket kan realiseres på tomten, uten detaljregulering. Dette er stikk i strid med etatens egne uttalelser om dette av 25. mars 2013, og i tidligere forhåndskonferanse ref. over.

Etaten vektlegger nå i alt for stor grad at bakgården etter revideringen ikke skal bebygges i like stor grad som i tidligere forslag og at tiltakshaver har imøtekommet etatens føringer knyttet til dette. Dette er ikke grunn nok i seg selv til å fravike kravet om detaljregulering i gjeldende reguleringsplan for ett helt nytt leilighetsbygg.

Det understrekes at det er klart i strid med etatens egen praksis å gi en dispensasjon fra kravet om detaljregulering i Soneplanen i en sak som dette.

Vi har gjennom hele denne prosessen argumentert med at tiltaket fordrer en bredere vurdering av tomtens utnyttelse, og vi har ingen forståelse for at etaten nå går tilbake på sin klare formening om dette i ovennevnte avslag.

Antallet dispensasjoner som kreves viser at planen, og også øvrige bestemmelser i lov og forskrift uthules og at det derfor må foretas en grundigere vurdering av eiendommens utnyttelse før denne eventuelt bebygges ytterligere.

Det medfører heller ikke riktighet at hensynet til berørte naboer og myndigheter vil ivaretas i samme grad i en byggesak som i en planprosess, spesielt ikke når berørte myndigheter ikke en gang har fått anledning til å uttale seg til dette konkrete tiltaket. Dette vil vi komme nærmere tilbake til under punkt 3.

På denne bakgrunn anser vi at det ikke er anledning til å innvilge en dispensasjon fra kravet om bebyggelsesplan i denne saken.

- *Reguleringsplanens tillatte utnyttelse*

Gjeldende reguleringsplan tillater en u-grad på 1,5, og eksisterende u-grad på eiendommen er 1,3. Utnyttelsesgraden for tiltaket opplyses å være 2,02 hvilket tilsier en vesentlig økning på 55 % fra dagens situasjon.

Det bemerkes igjen at når et areal på størrelse med tomten selv legges til beregningsgrunnlaget og det likevel må søkes om dispensasjon fra utnyttelsesgraden, så viser dette hvor omfattende utbyggingen på tomten vil bli.

Vi har tidligere stilt spørsmålstegn ved størrelsene på de areal som er tillagt tomtestørrelsen ved beregning av BYA, da disse størrelsene har variert fra sak til sak. Vi har tidligere også bedt om en nøyaktig beregning fra ansvarlig søker på hvordan tilleggsarealet er beregnet, men har fremdeles ikke mottatt dette.

Etaten har selv uttalt at det ikke er sikkert at tomten tåler videre utnytting.

I sitt avslag av 25. mars 2013 uttaler etaten også at "tiltaket ikke kan sies å komplettere en eksisterende struktur, men heller presse seg inn mellom bygninger av svært forskjellig karakter og høyder. Da hensynet er å begrense en overutnyttelse av eiendommer anser plan- og bygningsetaten i dette tilfellet at hensynet med bestemmelsen blir vesentlig tilsidesatt". Dispensasjon fra tillatt utnyttelse innvilges følgelig ikke.

Likevel er etaten nå av den oppfatning at å fylle mellomrommet mellom Hegdehaugsveien 25 og Grønnegata 2 er en "god fortetting- og byreparasjonsstrategi". Følgelig vil ikke hensynet til bestemmelsen om utnyttning bli vesentlig tilsidesatt lenger. Den faktiske endring i utnyttelse etter etatens avslag er minimal. Vi har vanskelig for å se logikken i etatens argumentasjonsrekke her.

Vi vil gjøre gjeldende at etaten burde ha lagt mye større vekt på den bevaringsverdige bebyggelsen på vår klients eiendom i denne vurderingen. Det er vår oppfatning at en vesentlig overutnyttelse av eiendommer i direkte tilknytning til bevaringsverdige og historiske bygninger ikke kan aksepteres og at dispensasjon fra tillatt utnyttelse ikke bør gis i slike tilfeller.

Hvilken utnyttelse som faktisk kan aksepteres på tomten, er en av flere ting som ville blitt avklart gjennom en planprosess.

- *Reguleringsplanens høydebegrensning*

I henhold til reguleringsplanens § 3 kan bebyggelse i det enkelte tilfelle tillates oppført i inntil 5 etasjer. Det er nå gitt tillatelse til oppføring av et bygg i 6 etasjer. I tillegg til dette kommer takoppbygg for heis og utgang til felles takterrasse.

Det opplyses gjennomgående om at bygget er en etasje lavere en tilstøtende bygning i Grønnegata 2, hvilket er misvisende. Fremlagte tegninger viser tydelig at den planlagte bebyggelse totalt vil bli høyere enn Grønnegata 2. Bygget blir også vesentlig høyere enn bebyggelsen i Hegdehaugsveien 25. Et bygg som skal fungere som en "mediator" mellom bygningene på hver side, kan ikke være like høyt som den ene og 3 etasjer høyere enn den andre.

Tegningene viser også at det ikke medfører riktighet at "nybygget utføres med en høyde og en linjeføring som harmonerer med de historiske bygningsomgivelsene" slik ansvarlig søker redegjør for i sin søknad. Fasadetegningene viser at nybygget verken vil harmonere med Hegdehaugsveien 25 eller Grønnegata 2, da nybyggets etasjer ikke er tilpasset eksisterende bebyggelse overhodet. At bygget ikke harmonerer med den bevaringsverdige villaen på vår klients eiendom, er det i alle fall ingen tvil om.

Det bemerkes også at da det ble søkt om å oppføre et syv etasjes bygg med denne plasseringen i 2003, uttalte etaten at prosjektet virket anstrengt og at det kun ville aksepteres et bygg lik eksisterende bebyggelse, da med 3 etasjer pluss tak (etatens saksnummer 200302640).

Som nevnt over har etaten selv uttalt at reguleringsplanen uthules dersom det gis dispensasjon både fra høyde- og utnyttelsesbegrensninger. Det er nå gitt dispensasjon fra begge disse begrensningene og kravet om bebyggelsesplan kan derfor ikke ettergis i denne saken.

- Plan- og bygningsloven § 29-4

Formålet med pbl. § 29-4 er å sikre tilstrekkelig avstand mellom bebyggelse for å ivareta brannkrav, og lys og luft mellom bygg. Tilstrekkelig brannsikkerhet kan besørges uten at bestemmelsens avstandskrav følges, men en dispensasjon vil uansett være i strid med kravene om tilstrekkelig lys og luft mellom byggverkene.

Den prosjekterte bebyggelse tar nå opp mindre av bakgården, enn det som har vært tilfelle i de to forutgående rammesøknadene. Det bygges likevel helt opp til nabogrensen til vår klients eiendom, og bygget har også blitt høyere.

Ansvarlig søker legger til grunn at intensjonen bak reguleringsplaner for indre by er at gavlvegg skal plasseres mot gavlvegg. I tillegg omtales den prosjekterte bebyggelse som en "typisk infill-bygning" som skal komplettere og forette byen på en god måte.

Ønsket om såkalte "infill-bygninger" må begrenses til de eiendommer hvor det er hensiktsmessig å fortette, og hvor dette kan gjøres uten at reguleringsplan, lov og hensynet til naboene tilsidesettes i vesentlig grad.

Vi påpekte senest i våre kommentarer til forrige rammesøknad, datert 24. januar 2013, at bruken av vinduer i vegg mot vår klients eiendom ikke kunne aksepteres. Dette medfører ikke bare en svært uheldig grad av innsyn mellom eiendommene, det umuliggjør også en videreutvikling av vår klients eiendom. Veggene må her være i mur og uten vinduer, slik at en bygning kan plasseres helt inntil – for det tilfelle at det skulle bli aktuelt. En kan ikke gjennom utvikling av sin egen eiendom, vesentlig vanskeliggjøre eller umuliggjøre naboens anledning til å utvikle sin.

Vi ser at våre tidligere innvendinger til dette ikke er ivaretatt, og forstår også hvorfor. Uten vinduer på denne siden, vil flere av leilighetene ikke ha vinduer overhodet, noe som igjen viser hvor anstrengt dette prosjektet er.

I tett by vil det ofte være grunnlag for å fravike kravene om avstand til nabogrense mv. Det må imidlertid foretas en konkret vurdering av forholdene på stedet. I dette tilfelle ligger langt lavere, og også bevaringsverdig bebyggelse, bak det prosjekterte tiltak. Oppføring av et slikt bygg vil også føre til uforholdsmessig store ulemper for naboene. Slik nybygget er planlagt oppført, vil dette fremstå som en vegg mot bakenforliggende bebyggelse og ta alt lys og følelse av rom fra leilighetene bak.

Plasseringen av balkonger inn mot bakgården, gjør også at tiltaket favner over et større areal enn plasseringen av bygget som sådan. Supplert med takterrassen, vil dette få uholdbare konsekvenser for vår klient.

Etaten legger her til grunn i sin vurdering at tiltaket ikke medfører betydelig sjenanse for naboer. Vi vil klart motsette oss en slik uttalelse, og kan ikke se at det er grunnlag for å innvilge en dispensasjon fra § 29-4 i denne saken.

- *Reguleringsplanens formål*

Tiltaket fordrer også en dispensasjon fra reguleringsplanens formål, da det er lagt opp til næringsvirksomhet i byggets 1. etasje.

Isolert sett har vår klient som nevnt ingen innvendinger mot selve arealbruken i 1. etasje, men mot det samlede behov for dispensasjoner for å få gjennomført tiltaket.

I tillegg er vår klient bekymret for mulig økt bruk av bakgården til varelevering mv. da bygget nå er prosjektert slik at parkeringsplassene foran dagens næringsareal vil forsvinne.

- *Parkeringsnormen i Oslo kommune*

I etatens avslag av 25. mars 2013 ble det lagt til grunn at gjeldende reguleringsplan ikke i seg selv har krav til parkering, "slik at det ved nybygg er behov for å fastsette forholdet gjennom en planprosess".

I rammetillatelsen legges det imidlertid nå vekt på at etaten prioriterer uteoppholdsarealer foran parkering. For det første skal det ikke være nødvendig å måtte prioritere det ene over det andre. Et nytt tiltak skal både kunne vise til tilstrekkelige parkeringsløsninger og tilstrekkelig uteareal. For det andre har ikke dette prosjektet en eneste parkeringsplass og har heller ikke gode nok uteoppholdsarealer i henhold til gjeldende norm. Dette viser igjen hvor anstrengt prosjektet er.

I henhold til pbl. § 28-7 skal uteareal på tomten sikre parkering av biler i nødvendig utstrekning. I tråd med denne bestemmelsen angir Parkeringsnormen for Oslo kommune det nødvendige antall parkeringsplasser som må stilles til disposisjon ved en utbygging. Når det ikke er oppstilt et spesifikt krav om parkering i reguleringsplanen, må altså utbygger forholde seg til parkeringsnormen.

I referat fra forhåndskonferanse ble tiltakshaver og ansvarlig søker anmodet om å forholde seg til parkeringsnormen. I referat fra ansvarlig søkers siste møte med PBE, datert 26. april 2013, fremgår det også klart at det "må vises til at parkering er kompensert for i annet parkeringsareal i området".

Likevel er det nå gitt tillatelse til et prosjekt uten en eneste parkeringsplass, verken på tomten eller på annet parkeringsareal i området. Tiltaket vil i tillegg medføre at tre eksisterende parkeringsplasser på tomten forsvinner.

Som vi tidligere har redegjort for er området allerede belastet av svært mye biltrafikk, både av besøkende til de ulike forretninger og kafeer i Hegdehaugsveien med omegn, og av beboerne i de ulike bygårdene i området. Igjen legges det til likevel grunn at det skal legges til rette for bruk av kollektivtransport og sykler.

Tiltakshaver og ansvarlig søker må forholde seg til at parkeringsnormen legger til grunn at et visst antall parkeringsplasser skal stilles til disposisjon for beboerne i et helt nytt leilighetsbygg.

Det går ikke an å fravike normen på bakgrunn av at uteoppholdsarealer prioriteres og at det er godt med plass til parkering av sykler.

- *Plassering i strid med krav til avstand til vei - behov for ytterligere dispensasjon*

Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) har i forbindelse med søknaden gjort oppmerksom på at tiltaket vil ligge nærmere kommunens eiendom (regulert veiareal i Grønnegata) enn det pbl. § 29-4 legger opp til. Av rammetillatelsen fremgår at etaten anser at byggverks forhold til vei er regulert gjennom veglovens § 29 og at avstandsbestemmelsen i pbl. § 29-4 således ikke kommer til anvendelse. Videre påpeker etaten at tiltaket ikke medfører dispensasjon fra veglovens § 29 idet etaten anser at avstand til vei er ivaretatt i gjeldende regulering, Soneplanen. Det vises til at tiltak innenfor planen kan plasseres i reguleringsgrense mot vei uten dispensasjon fra vegloven.

Dette er ikke en korrekt forståelse av Soneplanen og avstandsbestemmelsene til vei. Soneplanen har ingen byggegrenser mot vei, og i slike tilfeller er det avstandsbestemmelsene i vegloven § 29 som skal legges til grunn ved plassering av tiltak.

Vi viser til Miljøverndepartementets (MD) uttalelser om byggeavstandsgrenser etter vegloven i regulerte områder. I brev til Oslo kommune av 31. mai 1996 legger MD til grunn at byggeavstandsgrensen som angitt i veglovens § 29 er en *"integrert del av reguleringsplanen selv om den ikke er vist på plankartet. Det er altså tale om en dispensasjon fra reguleringsplan og ikke om dispensasjon fra vegloven slik som anført av kommunen"*. MD viser til at spørsmålet vedrørende dispensasjon ble tatt opp allerede i rundskriv T-5/84 etter dagjeldende bygningslov av 1965, og det bes om at Oslo kommune legger dette til grunn for sin rettsanvendelse. MD har for øvrig opprettholdt denne rettsoppfatningen i brev til kommunen 7. mars 2001.

Etter det vi kjenner til har det etter dette vært fast praksis i Oslo kommune at der planen ikke angir særskilte byggegrenser, anses bestemmelsene om avstand til vei etter vegloven som en integrert del av reguleringsplanen, og at dispensasjoner fra avstandsbestemmelsene behandles deretter.

I Soneplanen er det ikke angitt særskilte byggegrenser mot vei, og således gjelder avstandsbestemmelsene i vegloven som angir en byggegrense for kommunale veier til 15 m og riksvei til 50 m, målt fra byggverket til midt regulert vei, som en integrert del av planen.

Godkjente tiltak er plassert i strid med de avstander som fremgår av vegloven § 29, og er således avhengig av nok en dispensasjon fra Soneplanen for å kunne tillates oppført. Vi viser for ordens skyld til sak i Parkveien 5-7 hvor kommunen anmodet om dispensasjonssøknad som følge av at avstandsbestemmelsene i vegloven skal behandles som en integrert del av Soneplanen.

Vi kan ikke se at dette forholdet er ivaretatt i tiltakshavers søknad, ei heller i innvilget rammetillatelse. Rammetillatelsen er derfor beheftet med en saksbehandlingsfeil, og vedtaket må anses ugyldig.

- *Vilkår for dispensasjoner*

Etaten har satt visse vilkår for de gitte dispensasjoner. Vilkårene har etter vår oppfatning ingenting med de dispensasjoner som er gitt å gjøre og avhjelper ikke konsekvensene av disse på noen som helst måte. At et tiltak med sine uteoppholdsarealer utformes med høy kvalitet, er en forutsetning for ethvert tiltak. At støyforholdene for uteoppholdsarealet skal være tilfredsstillende, har vel strengt tatt heller ingen relevans for de dispensasjoner som er gitt.

3. Øvrige forhold

- *Manglende uttalelser fra Byantikvaren og bydel Frogner*

I henhold til samarbeidsavtale mellom Plan- og bygningsetaten og kommunens bydeler skal byggesaker med vesentlige dispensasjoner fra gjeldende reguleringsplan oversendes bydelen for uttalelse. Dette gjelder særlig saker som krever dispensasjon fra kravet til bebyggelsesplan/detaljregulering.

Formålet med oversendelsen er at politisk utvalg skal få adgang til å uttale seg og påvirke utfallet i saker i sitt nærmiljø ut fra bydelens lokalkunnskap og etter plan- og bygningslovens intensjon om samarbeid og medvirkning. Etter det vi kan se foreligger ikke uttalelse fra Frogner bydel i denne saken, og det kan stilles spørsmål ved om saken er tilstrekkelig opplyst før vedtaket ble truffet.

Videre vil vi påpeke at omsøkte prosjekt ikke har vært forelagt Byantikvaren for uttalelse. Tiltaket er betydelig endret i forhold til det prosjektet Byantikvaren uttalte seg om i sin forhåndsuttalelse av 14. november 2012. Prosjektet er riktignok redusert mot bakgården og den verneverdige bebyggelsen i eiendommens bakkant. Det er imidlertid andre forhold ved det godkjente prosjektet som ikke har vært gjenstand for en vurdering av Byantikvaren, og som vi helt klart mener burde vært forelagt antikvarisk myndighet for en vurdering.

Dette gjelder blant annet balkongene mot bakgård. Disse bidrar til å minske avstanden til villaen i gårdsrommet betydelig, stikk i strid med de hensyn Byantikvaren har påpekt som viktige i forbindelse med tidligere prosjekt. I tillegg har ikke Byantikvaren hatt anledning til å uttale seg om balkongene i de to øverste etasjene som henger ut og over taket på den verneverdige hjørnegården i Hegdehaugsveien 25. Slik vi vurderer det bidrar disse balkongene til en visuell degradering av den verneverdige murgården i strid med reglene om bevaring av bygningers ytre kulturelle verdi jf. pbl. §§ 31-1 og 29-2.

Byantikvaren har heller ikke fått anledning til å uttale seg om riving av bakgårdsbygningen, som er et nytt moment i denne søknaden, ei heller til at fasaden på eksisterende bebyggelse vil endres ved at det skal settes inn to nye dører i fasaden. Bygget er nå også en etasje høyere, enn da Byantikvaren uttalte seg forrige gang.

Da denne eiendommen ble forsøkt utbygd i 2003, hadde Byantikvaren sterke innvendinger mot dette. Vi viser her til Byantikvarens brev til etaten av 23. mai 2003. Det tiltaket som ble ønsket gjennomført i 2003, ligner mer på bygget som nå er vedtatt godkjent enn det som var

tilfellet da Byantikvaren ga sin forhåndsuttalelse i november 2012. Altså burde det være åpenbart at Byantikvaren igjen fikk anledning til å uttale seg til dette nye prosjektet.

Vår klient har selv besøkt Byantikvaren i sakens anledning. Vi har fått opplyst at Byantikvaren da muntlig uttalte at det bygget som nå er tillatt oppført virket ruvende og dominerende både i høyde og omfang.

At det mangler en oppdatert uttalelse fra Byantikvaren, samt uttalelse fra Bydel Frogner medfører etter vår oppfatning at saken ikke er tilstrekkelig opplyst etter fvl § 17. Dette medfører også at vedtaket ikke kan sies å være tilstrekkelig begrunnet jf. fvl. § 25.

Dette medfører også at etatens argument om at de samme hensyn er ivaretatt i byggesaken som i en planprosess, kommer til kort. Berørte myndigheter har ikke fått anledning til å uttale seg, hvilket viser at denne saken nettopp ikke er behandlet på en slik måte at den kan sammenlignes med en planprosess. Dersom etaten skal dispensere fra reguleringsplanens krav om detaljregulering, er det også desto viktigere at saksbehandlingsreglene i byggesaken blir fulgt ned til minste detalj. I denne saken har dette ikke vært tilfellet.

- *Manglende nabovarsling, endringer og revideringer*

Søknader skal etter pbl. § 21-3 nabovarsles. Dette gjelder også endringer av tiltak med mindre kommunen har fritatt for nabovarsling. Opprinnelig søknad innsendt 26. juni 2013 ble nabovarslet, men det er foretatt flere omprosjekteringer etter dette.

11. oktober 2013 ble det innsendt revidert prosjekt hvor fasader, planløsning og takoppbygg er endret. I tillegg er fasadematerialet endret. Etaten anmodet på nytt om omprosjektering av tiltaket ved brev datert 13. november 2013. Reviderte tegninger ble innsendt 26. november og deretter ytterligere revidert 18. desember 2013.

Vi kan ikke se at det er innvilget fritak fra nabovarsling av noen av disse endringene av søknaden. Endringene er etter vår vurdering av en slik karakter at de skal nabovarsles. Slik saken er behandlet har ikke naboene hatt anledning til å imøtegå de opplysninger som er gitt om prosjektet, og det er ikke sikret en tilstrekkelig kontradiksjon før vedtaket ble fattet.

Under hele prosessen med byggesakene på denne eiendommen har mange naboer hatt bemerkninger, og det burde således vært åpenbart for kommunen at endringer i forhold til takoppbygg, fasader m.v. faller inn under det som skal varsles etter pbl § 21-3.

- *Leilighetenes størrelse og kvalitet*

Etter at flere reviderte tegningsforslag har blitt sendt inn, har tiltakshaver nå til slutt endt opp på en tredelt leilighetsfordeling hvor hver etasje har like leiligheter på henholdsvis 32, 38,5 og 46,16 m².

Dette etter anmodning om omprosjektering fra etaten datert 13. november 2013. Det ble her gjort gjeldende at en bolig ikke burde være under 35 m² og at en bolig under 30 m² ikke kunne påregnes godkjent. Det fremgår av etatens brev at disse størrelsene er ment for

boenheter uten bod, og i og med at TEK 10 krever 3 m² bodareal innendørs i tilknytning til boenheten, antas at etaten mener at leiligheten i seg selv må være minst 30 m².

Ansvarlig søker opplyser om at leilighetene har tilstrekkelig skaplass i leilighetene til at ovennevnte krav i TEK 10 ivaretas. Dette vil i så fall bety at de minste leilighetene må anses å være 29 m², fratrukket pålagt bodareal innendørs, og altså under det etaten i sitt brev opplyste som minste areal leilighetene kunne ha. Størrelsen på leilighetene kompenseres heller ikke med store vindusflater og god takhøyde, og vi stiller et stort spørsmålstegn ved kvaliteten på leilighetene i dette prosjektet.

Størrelsen på leilighetene medfører også at disse med all sannsynlighet ikke vil bebos av familier, men av unge mennesker som enten kjøper eller leier disse. Dette forsterker ulempen utbyggingen vil medføre for vår klient som nabo, spesielt med tanke på beboernes bruk av balkongene og takterrassen, samt med tanke på bråk for øvrig.

- *Adkomst*

Vi har tidligere stilt spørsmålstegn ved om den tinglyste adkomstretten fra 1919 kan sies å omfatte en utbygging som dette. Dette har så vidt vi kan se ikke vært vurdert, og veiretten har kun blitt lagt til grunn som tilstrekkelig. Vi fremholder at det kan stilles spørsmålstegn ved en slik forståelse av veiretten som tiltakshaver og etaten har lagt til grunn.

4. Avslutning

Etter dette mener vi at vedtaket er beheftet med så vidt mange feil at dette må oppheves etter fvl. § 33 jf. § 41. Tiltakshaver må henvises til en ordinær planprosess, hvor graden av den videre utbygging kan vurderes mer inngående og hvor planen gjennomgår politisk behandling.

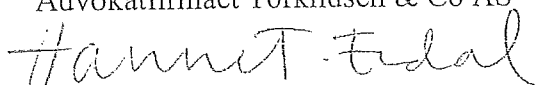
Vår klient ønsker å gjøre det klart at de ikke vil motsette seg enhver utbygging på tomten, men opprettholder at prosessen må gjennomføres innenfor de rammer som gjeldende regulering og lov stiller krav om.

Da tiltaket vil ha alvorlige og uopprettelige konsekvenser for vår klients eiendom og for nærmiljøet som sådan, bes om at klagen gis oppsettende virkning etter fvl. § 42.

Ved eventuelle spørsmål til vår klage kan undertegnede kontaktes.

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet Torkildsen & Co AS

Hanne Therese Erdal

Advokat

hte@torkildsen.no

TORKILDSEN
& CO

Kopi: Sameiet Hegdehaugsveien 27
Byantikvaren, Postboks 2094 Grünerløkka, 0505 Oslo
Bydel Frogner, Postboks 2400 Solli, 0201 Oslo
Homansbyen Vel, hvel@online.no

Oslo kommune
Bydel Frogner
Bydelsadministrasjonen

Plan- og bygningsetaten
Postmottak@pbe.oslo.kommune.no
Espen.hofsvang@pbe.oslo.kommune.no

Dato: 05.02.2014

Deres ref:
201307965

Vår ref (saksnr):
14/122

Saksbeh:
Inger Almquist

Arkivkode:

HEGDEHAUGSVEIEN 25 KLAGE PÅ RAMMETILLATELSE

Bydel Frogner er gjort kjent med ovenstående sak ved kopi av klage på rammetillatelse fra Sameiet Hegdehaugsveien 27, nærmeste nabo til Hegdehaugsveien 25.

Bydelen har ikke fått saken tilsendt for uttalelse, og vil i denne forbindelse minne om gjeldende avtale mellom etaten og bydelene hvor intensjonen er "at politiske utvalg skal få adgang til å uttale seg og påvirke utfallet av saker i sitt nærmiljø". Etter avtalen § 4.2 omfattes byggesaker a) med dispensasjon fra krav til regulerings- eller bebyggelsesplan, samt dersom flere dispensasjoner i sum innebærer større avvik.

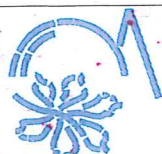
Rammetillatelsen gir dispensasjon for fem ulike forhold, noe som kan tyde på at dette i sum innebærer større avvik, og bør sendes til bydelen for uttalelse.

Bydelen oppfatter i samtale med saksbehandler at klage fra Sameiet Hegdehaugsveien 27 vil oversendes til Rådhuset for politisk behandling. Bydelen forutsetter at saken i denne forbindelse blir oversendt til bydelen for uttalelse og at uttalelsen kommenteres på vanlig måte fra både PBE og tiltakshaver, samt vedlegges saken i videre behandling.

Med hilsen

Wenche Ørstavik
bydelsdirektør

Inger Almquist
overarkitekt

Bydel Frogner
Besøksadresse:
Sommerrogata 1, inngang
Henrik Ibsens gate

Postadresse:
Postboks 2400 Solli
0201 Oslo
E- post: postmottak@bfr.oslo.kommune.no

Telefon: 02 180
Telefaks: 23 42 49 01

Bankkonto: 6004.06.02081
Org. nr. 874 778 702

Oslo kommune
Plan- og bygningsetaten

Bjørn Hansteen-Fossum
Nobels gate 33 C
0268 OSLO

M 1BN 30/14

Bydel: 0114	
Dato: 21/1-14	Arkivnr: 011.4
Saksbeh.: IAL	Dok.nr.: 2
Saksnr.: 14/12	

Dato: 20.01.2014

Deres ref:

Vår ref (saksnr): 201315534-2
Oppgis alltid ved henvendelse

Saksbeh: Ewa M. Andersen

Arkivkode: 521.3

ADRESSEVEDTAK

Etter Lov om eideomsregistrering av 17.06.2005 (matrikkelloven) kapittel 4, § 21, og tilhørende forskrift om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften) kapittel 12 §§ 49-59.
Gnr. 212 bnr. 959

Adressering i henhold til varsel om endring av adresse datert 29.11.2013.

Det har kommet inn to uttalelser fra Advokatfirma Ræder DA, disse har ikke ført til endring av den varslede adressetildelingen.

Adressenummer er tildelt i medhold av Matrikkelloven av 17. juni 2005 med Forskrifter.

De nye adressene trer umiddelbart i kraft.

Plan- og bygningsetaten fastsetter offisielle adresser etter myndighet tildelt etaten gjennom bystyrevedtak av 16.12.2009 - sak 379; byrådsvedtak av 21.01.2010 - sak 1007/10, samt videredelegering fra byråd for byutvikling av 01.02.2010 sak 6/2010

Adresser

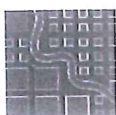
Ovennevnte eiendom har fått følgende offisielle adresser:

gnr. 212 bnr. 959

Solheimgata 4A inngang - eksisterende del av ny tomannsbolig (tidl.gitt Nobels gate 33C)

Solheimgata 4B inngang - tilbygg med ny del av tomannsbolig

OBS! Vi gjør oppmerksom på at postnummeregrensene i området er endret som følge av omadresseringen, slik at Solheimgata 4A-B (tidligere Nobels gate 33C) også får endret postnummer fra 0268 Oslo til 0267 Oslo. For spørsmål til Posten, kontakt Postens kundeservice på telefon 04004 eller www.posten.no

Plan- og bygningsetaten
Boks 364 Sentrum
0102 Oslo

Besøksadresse:
Vahls gate 1, 0187 Oslo
www.pbe.oslo.kommune.no

Sentralbord: 02 180
Kundesenteret: 23 49 10 00
Telefaks: 23 49 10 01
E-post: postmottak@pbe.oslo.kommune.no
Bankgiro: 1315.01.01357
Org.nr.: 971 040 823 MVA

Nærmere om lovhjemmel:

Adressen tildeles på bakgrunn av Lov om eigedomsregistrering av 17.06.2005 med tilhørende forskrift om eiendomsregistrering. I forskriftens §50 kan man lese kriteriene for tildeling av adresser. Hele paragrafen er gjengitt i brev "Varsel om endring av adresse" utsendt i forkant av dette vedtak.

Spesielle forhold:

Vi gjør oppmerksom på at omadressering kan bli iverksatt ved eventuell fortetning, bruksendringer eller gjennomgang av adressene i området.

Dersom adressetildelingen vil få virkning for andre enn dem vi har nådd med dette vedtaket, ber vi om at vedkommende blir informert.

I følge matrikkelforskriften er eier, fester og tiltakshaver ansvarlig for at den enkelte bygning eller eiendom blir merket med riktig adressenummer. Adressenummeret skal være satt opp før bygning eller bygningsdel kan tas i bruk. Omadresserte eiendommer må sette opp skilt med riktig adressenummer innen åtte uker etter mottatt vedtak.

Den tildelte adressen er eiendommens offisielle adresse. Dette blir også postadressen dersom ikke postboks eller annet er avtalt med Posten. Posten og folkeregisteret er informert om eiendommens adresseendring. Eiendommens beboere må selv informere sine øvrige forbindelser om sin nye adresse. For spørsmål til Posten, kontakt Postens kundeservice på telefon 04004 eller www.posten.no

Vi gjør oppmerksom på at den nye adressen umiddelbart trer i kraft.

Uttalelser:

Det er innkommet to uttalelser fra Advokatfirma Ræder DA.

Uttalelse i brev av 02.01.2014 kan i hovedsak oppsummeres slik:

- Ønsker å opprettholde dagens adresse Nobels gate 33C for eksisterende bolig og tildele adresse Nobels gate 33D til den nye.
- Mener at omadressering til Solheimgata vil svekke de historiske båndene mellom den gamle politistasjon og det gamle fengselet på eiendommen gnr. 212 bnr. 664 og 959.
- Ber om at saken forlegges Byantikvaren for uttalelse før eventuell omadressering.

Uttalelse i brev datert 10.01.2014 kan i hovedsak oppsummeres slik:

- I brev av 09.01.2014 fra Plan- og bygningssetaten opereres det allerede med den nye adressen. Det forventes at dagens adresse beholdes inntil uttalelsen av 02.01.2014 er vurdert og vedtak fattet på korrekt måte.

Plan- og bygningssetatens kommentarer til uttalelse i brev datert 02.01.2014:

- I forbindelse med registrering av byggesaker i matrikkelen, blir det rutinemessig tildelt nye adresser, og gjort omadresseringer når adresser ikke er i henhold til lovverk og gjeldende adresseringspraksis. I matrikkelforskriften § 50 punkt 6 heter det: "Når det er nødvendig for å få klarere og mer entydige adresser, kan kommunen endre eller slette tidligere tildelte adresser i samsvar med første til femte ledd". Bygning skal ha vegadresse til den vegen som er godkjent som atkomst. Solheimgata er godkjent som atkomst i byggesak 201106960, endret tillatelse av 09.01.2014 for oppføring av tilbygg med ny boenhet på eiendommen gnr. 212 bnr. 959, og avkjørselsplan av 29.11.2013, godkjent den 19.12.2013.

- Hovedformålet med adresser er å gjøre det lettest mulig for ulike adressebrukere å finne fram. Adresser er en del av offentlig infrastruktur og vil være gjenstand for endringer i forbindelse med at områder bygges ut og at infrastruktur for øvrig endres. Plan- og bygningsetaten kan ikke se at hensynet til å ivareta historiske bånd mellom eiendommene kan veie tyngre enn hovedformålet med adresser.
- I Oslo kommune er Plan- og bygningsetaten ved matrikkelenheten delegert myndigheten til å gi adresser i henhold til Matrikkelloven. Byantikvaren er ikke tildelt oppgaver etter matrikkelloven, og vi kan ikke se at Byantikvaren skal være høringsinstans i denne saken.

Plan- og bygningsetatens kommentarer til uttalelse i brev datert 10.01.2014:

- Vi beklager at det ved en inkurie har gått ut brev med de nye adressene Solheimgata 4A og 4B før det foreligger et vedtak i adressesaken.
- Tildeling av adresse er et enkeltvedtak, og vi bekrefter at det er med dette vedtaket at adressene offisielt trer i kraft.

Plan- og bygningsetatens vurdering:

Offisiell adresse skal kunne brukes til å identifisere og stedfeste ulike typer av bygningsenheter for enkeltpersoner, publikum og offentlige organer som ambulans og utrykningstjeneste, postverk, televerk og andre adressebrukere, det er derfor viktig at dette skjer etter et ensartet system og praksis.

For ordens skyld vil vi understreke at tildeling av offisiell adresse er en del av offentlig infrastruktur, der hovedformålet er å gjøre det lettest mulig for ulike adressebrukere å finne frem. En tildelt adresse er således ikke en personlig rettighet.

Det kan ikke sees at ønsket om å beholde nåværende adresse kan veie tyngre enn de hensyn etaten legger til grunn for sin adresseringspraksis.

Plan- og bygningsetaten finner av ovennevnte grunner ikke å ville omgjøre sitt forslag til adressering.

Klageadgang:

Dette vedtaket er et enkeltvedtak etter Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10.02.1967 (Forvaltningslovens) bestemmelser og kan derfor påklages for høyere myndigheter, av part i saken og andre med rettslig klageinteresse, innen 3 uker, jfr. Forvaltningslovens kapittel IV §§ 28 og 29 som omhandler klagerett og klagefrist.

Ved klage over tildeling eller endring av offisiell adresse, er imidlertid klageretten begrenset til

- a) hvilken gate, veg eller liknende en bygning eller eiendom skal ha adresse til
- b) hvilket adressetilleggsnavn eller matrikkeladressenavn som er tildelt adressen
- c) feil tildelt adressenummer eller bruksenhetsnummer.

PLAN- OG BYGNINGSETATEN

Avdeling for geodata

Matrikkelenheten

Dette dokumentet er elektronisk godkjent 20.01.2014 av:

Ewa M. Andersen - Saksbehandler

Kristin Tveit - enhetsleder

Vedlegg:

Orientering om klageadgang.

Kartkopi.

Kopi av adressevedtak og kart er sendt:

Posten Norge AS, Divisjon Post - PMI - Adressejourhold, Postboks 1500 Sentrum, 0001 OSLO, adressejourhold@posten.no

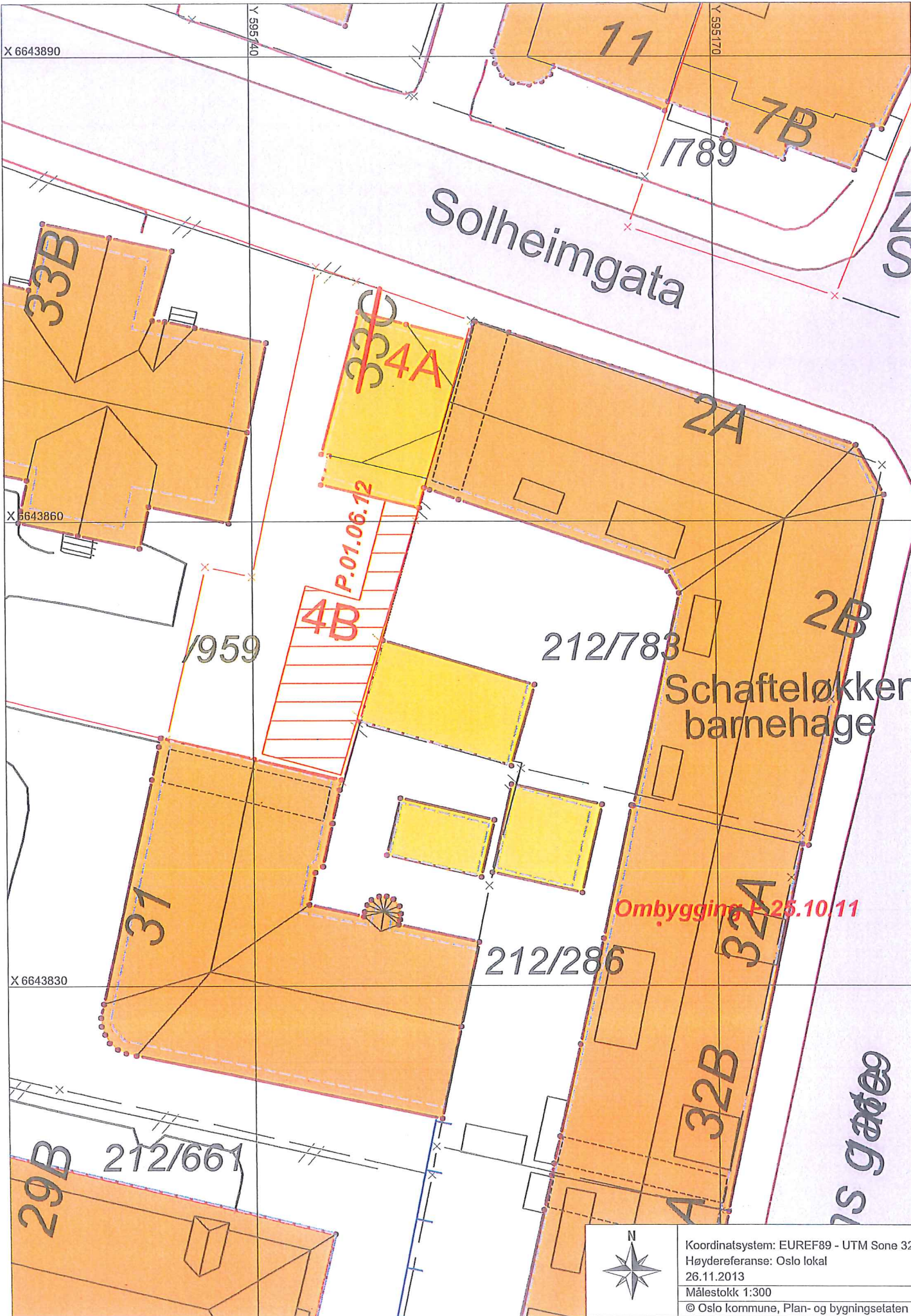
Skatt øst, Postboks 9200 Grønland, 0134 OSLO, skattost@skatteetaten.no

Telenor Senter for nettutbygging, Postboks 7150, 5020 BERGEN, sfn@telenor.com

Byantikvaren, Postboks 2094 Grünerløkka, 0505 OSLO, postmottak@bya.oslo.kommune.no

Bydel Frogner, Postboks 2400 Solli, 0201 OSLO, postmottak@bfr.oslo.kommune.no

Advokatfirma Ræder DA, Postboks 2944 Solli, 0230 OSLO, post@raeder.no

Solheimsgata

1789

X 6643890

Y 595170

Y 595170

X 6643860

1959

212/783

X 6643830

212/286

Ombygging P.25.10.11

212/661

Koordinatsystem: EUREF89 - UTM Sone 32
 Høydereferanse: Oslo lokal
 26.11.2013
 Målestokk 1:300
 © Oslo kommune, Plan- og bygningssetaten

Schafteløkken
barnehage

S gate

Adresseliste

Deres ref

Vår ref

Dato

12/3353-

20.12.2013

Rapport T-1540 Erfaringer og eksempler universell utforming - Nasjonalt utviklingsprosjekt for universell utforming i fylker og kommuner

Siden 2009 har i alt 88 kommuner og 17 fylker deltatt i Nasjonalt utviklingsprosjekt for universell utforming i fylker og kommuner. Utviklingsprosjektet er ledet av Miljøverndepartementet, og er tiltak K1 i Regjeringens handlingsplan for universell utforming og økt tilgjengelighet 2009-2013.

Rapporten T-1540 *Erfaringer og eksempler* formidler hva de deltakende kommunene og fylkene har opparbeidet seg av erfaringer og hva som gir resultater i arbeidet med universell utforming.

Målet med rapporten er å inspirere alle i arbeidet med universell utforming. Kommunene og fylkene har sammen med mange andre aktører et ansvar for å følge opp intensjonene i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og plan- og bygningsloven.

Rapporten presenterer tiltak K1 og inneholder ellers eksempler fra et utvalg av deltakende kommuner og fylker. Eksemplene viser erfaringer fra allmenne fagområder og oppgaver i kommunal og regional planlegging og forvaltning.

Vedlagt ligger et antall eksemplarer av rapporten. Flere kan bestilles kostnadsfritt fra bestilling@miljodir.no

Med hilsen

Erik Vieth Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Einar Lund
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Vedlegg:
Rapport T-1540
Adressat- og fordelingsliste

Vedlegg Varierende

MIPW 32/18

KGrav/Fellesløsningen - Planinformasjon

Generert: 22.01.2014 11:08

Plan Nr	10523	Planlegger Firma	Oslo kommune SAM Veiplan
Versjon	1	Planlegger	Åse Rasmussen
Plan opprettet dato	22.01.2014	Kontakt tlf	
Versjon opprettet dato	22.01.2014	Kontakt e-post	ase.rasmussen@bym.oslo.kommune.no
Status	Til høring		
Tilbakemeldingsfrist	21.02.2014		
Planhorisont	1 - 5 års plan		

Tittel	Sykkelvei med fortau mellom Frognerkilen og Norsk Folkemuseum
Planlagt oppsatrt	01.03.2015
Planlagt avslutning	30.09.2016
Arbeidets art	BYM planlegger bygging av sykkelvei med fortau langs sørøst-siden av Dronning Blancas vei, Bygdøyveien og Museumsveien på strekningen mellom Frognerkilen og Norsk Folkemuseum. Tiltaket innebærer noe tilpasning og innsnevring av kjørevei. Sykkelveien blir adskilt fra kjørevei med en smal grøft. Løsning er ihht. vedtatt reguleringsplan for Bygdøy, S-4637. Tilpasning/flytting av kabler i grunnen kan bli nødvendig. Eksisterende luftstrek skal legges i felles kabelgrøft. Alle som har kabler / ledninger langs strekningen bes om å ta kontakt for koordinering.
Merknader	
Lokasjon	
Berørte adresser	MUSEUMSVEIEN 10, DRONNING BLANCAS VEI 1

Kartutsnitt

M 130 33/14

KGrav/Fellesløsningen - Planinformasjon

Generert: 22.01.2014 14:41

Plan Nr	10525	Planlegger Firma	Oslo kommune Vann Avløp
Versjon	1	Planlegger	Lars Edvard Stange
Plan opprettet dato	22.01.2014	Kontakt tlf	
Versjon opprettet dato	22.01.2014	Kontakt e-post	lars.stange@vav.oslo.kommune.no
Status	Til høring		
Tilbakemeldingsfrist	11.02.2014		
Planhorisont	Straks		

Tittel	Vestbanetomta - omlegging av VA før bygging av nytt Nasjonalmuseum
Planlagt oppsatrt	28.02.2014
Planlagt avslutning	31.07.2014
Arbeidets art	Omlegging av eksisterende VA hovedledninger i konflikt med bygging av nytt nasjonalmuseum. Omlegging vil foregå i samme periode og samme trase som Hafslund Varme, som har koordinert sine planer i plannummer 8116. Statsbygg er byggherre for omlegging . Rambøll prosjekterer. VAV kontrollerer.
Merknader	
Lokasjon	
Berørte adresser	

Kartutsnitt

MIPW 34/14

Språkrådet

Oslo kommune Bydel Frogner Bydelsadministrasjonen	
Dato: 27/1-14	Ark.nr.: 061.9
Saksbeh.: IAL	Dok.nr.: 1
Saksnr.: 14/91	

KOP
1004

Maren

Til alle landets kommuner

Fra og med 1. januar 2014 er det felles postmottak for stedsnavntjenesten for norske navn i Nord-Norge, stedsnavntjenesten for Midt-Norge, stedsnavntjenesten for Vestlandet, stedsnavntjenesten for Østlandet og Agderfylkene og kvensk stedsnavntjeneste – paikannimipalvelus. Fra denne datoen skal alle skriftlige henvendelser til stedsnavntjenesten, uansett landsdel, sendes til e-postadressen post@sprakradet.no eller per post til Språkrådet, Postboks 8107 Dep, 0032 OSLO. Vi oppfordrer kommunene til å sende navnesaker og andre skriftlige henvendelser elektronisk.

Med vennlig hilsen
Språkrådet

Til alle kommunane i landet

Frå og med 1. januar 2014 er det felles postmottak for stadnamntenesta for norske namn i Nord-Noreg, stadnamntenesta for Midt-Noreg, stadnamntenesta på Vestlandet, stadnamntenesta for Austlandet og Agderfylka og kvensk stadnamnteneste – paikannimipalvelus. Frå denne datoen skal alle skriftlege førespurnader, same kva landsdel dei gjeld, sendast til e-postadressa post@sprakradet.no eller i posten til Språkrådet, Postboks 8107 Dep, 0032 OSLO. Vi oppmodar kommunane om å sende namnesaker og andre skriftlege førespurnader elektronisk.

Med venleg helsing
Språkrådet

NORCONSULT / RODEO ARKITEKTER
ARCHITECTOPIA

ALLIANCE ARKITEKTER /
SWECO

DARK ARKITEKTER
ADEPT ARKITEKTER / RAMBØLL

“MULIGHETSSTUDIER FOR VESTKORRIDOREN”

Utstilling på Doga, Hausmannsgate 16

14.02. - 24.02.14

Plan- og bygningsetaten

Ruter#

Offisiell åpning:

Fredag 14.02.14 på “Mezzaninen” på Doga.

Kl. 17.00 ved Ellen de Vibe, etatsdirektør PBE og Bernt Reitan Jenssen, adm.dir. Ruter AS.

Kl. 17.15 Kort presentasjon av de tre hovedgrepene ved teamene.

Det blir servert forfriskninger og snacks.

Utstillingen henger i “Atriet” og holder åpent til kl. 21 på åpningsdagen.

For åpningstider andre dager se www.doga.no.

M 1PW 35/14

Verksted II har tema konsepter.

Det går over to separate dager med to ukers mellomrom: 4. juni og 18. juni. Vi ønsker at de som deltar på verksted I også deltar på verksted II.

Det vil bli sendt ut en egen invitasjon til verksted II.

Praktiske opplysninger:

Tid: Fredag 28. februar 2014

Klokken 08.30-15.30

Sted: Ullevaal Panorama på UBC Ullevaal Stadion, Oslo

Adkomst: [Klikk her for å se UBC Ullevaal Stadions beskrivelse.](#)

Påmelding: Vi ønsker oss deltakere fra inviterte organisasjoner/etater/virksomheter, men gjør oppmerksom på at vi av praktiske hensyn er nødt til å sette et tak antall deltakere. Vi ber derfor om at man melder på 1 deltaker fra sin organisasjon/etat/virksomhet. Vi vil gi en endelig bekreftelse på deltakelse så snart vi har oversikt over de påmeldte.

Meld deg på ved å sende følgende opplysninger på epost:

Navn	Stilling	Organisasjon	Epost	Telefon	Allergier

Påmeldingen sendes innen mandag 10. februar klokken 12.00 til kvuoslonavet@ibv.no

Eventuelle spørsmål sendes samme sted eller rettes til kommunikasjonsrådgiver Hedda Klemetzen på telefon 45 02 36 90

Program og deltakerliste sendes ut når påmeldingsfristen har gått ut.

Med hilsen

Terje Grytbakk
Prosjektleder for KVV Oslo-Navet
terje.grytbakk@ibv.no